

بسمه تعالی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

نام درس: برنامه درسی پرستاری بهداشت روان (۱)	دانشجویان کارشناسی پیوسته پرستاری
تعداد واحد: ۲ واحد نظری تخصصی	مدرس: هدی هامد پور
ساعت برگزاری کلاس: یکشنبه ۸-۱۰	محل برگزاری کلاس: کلاس ۷۰۹ دانشکده پرستاری و مامایی

شرح درس: آشنایی دانشجویان با اصول و مبانی بهداشت روان، انسان و نیازهای اساسی او، مفهوم نفس، علل و عوامل موثر در بروز بیماریهای روانی و طرق پیشگیری از آنها با تاکید بر مراقبتهای اولیه بهداشت روان و ارائه مداخلات منطقی در جهت حفظ و توسعه سلامت روان خود افراد، خانواده و جامعه

هدف کلی از ارائه این واحد آشنائی دانشجویان و افزایش آگاهی آنها نسبت به مفاهیم ذیل می باشد:

۱. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجویان در زمینه روند تکامل علم روان شناسی و خدمات روان پرستاری در سطح جهان و ایران و وظایف و نقشهای روان پرستار در مراکز روان پزشکی می باشد.
۲. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجویان در زمینه اهمیت نقش بهداشت روان در زندگی انسان بدان امید که در زندگی فردی و اجتماعی و آموزش به بیمار و خانواده ها به طور موثری بکار رود.
۳. ارتقاء سطح دانش و بینش دانشجویان در زمینه آشنایی با اهمیت محیط فیزیکی و ذهنی در ارتقاء سطح سلامت روان و پیشگیری و درمان بیماریهای روانی .
۴. هدف این بخش آشنایی دانشجویان با انسان؛ نیازهای اساسی انسان و اهمیت ارضای صحیح این نیازها در پیشبرد سلامت روان افراد می باشد.
۵. آشنایی با مفهوم خود جهت افزایش بینش و آگاهی نسبت به خود به عنوان یک انسان به لحاظ ارتباط با سایر انسان ها جهت بهبود مداخلات بهداشت روانی.
۶. آشنایی با نحوه برقراری یک ارتباط درمانی صحیح با بیماران روانی جهت شناخت بهتر از نیازهای بیمار جهت مراقبت بهتر.
۷. آگاهی از علائم و نشانه های اختلالات روانی جهت کسب مهارت برای بررسی و معاینه و اتخاذ برنامه درمانی مناسب برای بیماران روانی.
۸. توانایی جهت بررسی؛ شناسائی مشکلات؛ برنامه ریزی و تدوین مداخلات پرستاری در یک روش ساختارمند و منظم با حداکثر کارایی جهت مراقبت از بیماران.
۹. ارتقاء سطح دانش و بینش و مهارت در زمینه عوامل موثر بر استرس و و روش های مقابله با آن.

۱۰. ارتقاء سطح دانش و بینش و مهارت در زمینه عوامل موثر بر بحران و روشهای مقابله با آن.
۱۱. آشنایی با علل و عوامل موثر در ایجاد بیماریهای روانی و نظریات روان شناختی در سبب شناسی اختلالات روانی به امید ایجاد توانائی لازم برای اتخاذ تدابیر پرستاری در اختلالات روانی.
۱۲. آشنایی در زمینه نقش باورهای مذهبی در رابطه با حفظ و ارتقاء سطح سلامت روان انسان و پیشگیری از اختلالات روانی.

منابع مورد استفاده در تدریس :

1) Louise Rebraca ‘ Shives; Ann Isaac; “ Basic Consept of Psychiatric- Mental Health Nursing ”; 5th Edition; 2002 ; Lippincott.

2) Carson Verna Benner ; “ Mental Health Nursing the nurse – patient journey”; Second Edition ;2000;Saunders

۳- محمد ، ذوالعدل ؛ گیوی ، مروت ؛ “ پرستاری بیماریهای روانی ”؛ چاپ اول ؛ ۱۳۸۱ ؛ نور دانش.

۴- کوشان ، محسن ؛ واقعی ، سعید ؛ “ روان پرستاری بهداشت روان اج ۱ ” ؛ چاپ هفتم ؛ ۱۳۸۹ ؛ انتشارات اندیشه رفیع ؛ تهران.

برنامه زمانبندی کلاس

ردیف	رئوس مطالب	اهداف رفتاری	روش ارائه درس	وسایل کمک آموزشی
۱	اصول بهداشت روان و نقش خانواده ، مدرسه و جامعه در تامین بهداشت روان و انواع پیشگیری	دانشجو باید قادر باشد: - تعریف بهداشت روانی از دیدگاه های مختلف را شرح دهد. - اهداف بهداشت روانی در سطوح مختلف پیشگیری شرح دهد. - اهمیت خانواده؛ مدرسه و جامعه در تامین بهداشت روانی توضیح دهد. - اصول بهداشت روانی را شرح دهد. - معیارهای سلامت روان را لیست نماید.	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت

		<ul style="list-style-type: none"> - نقش پرستار را در سه سطح پیشگیری مقایسه نماید. 		
<p>نمایش کلیپ استفاده از فلوجارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - وضعیت بیماران روانی در دوران مختلف را توصیف کند. - اقدامات انجام شده جهت پیشرفت دانش روان پزشکی را توضیح دهد. - تاریخچه روان پرستاری در جهان و ایران را شرح دهد. - نقش های مختلف یک روان پرستار را توضیح دهد. 	<p>تاریخچه روانپرستاری و روانپزشکی- نقشهای مختلف روانپرستار</p>	۲
<p>اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش کلیپ</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید بتواند:</p> <ul style="list-style-type: none"> - محیط درمانی را شرح دهد. - عوامل تشکیل دهنده محیط درمانی را بشناسد. - نقش روان پرستار در ایجاد؛ حفظ و توسعه محیط درمانی را توضیح دهد. 	<p>خصوصیات محیط درمانی</p>	۳
<p>نمایش کلیپ استفاده از فلوجارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهمیت به کارگیری فرایند پرستاری در مراقبت از مددجویان دچار اختلالات روانی در پنج سطر توضیح دهد. - مراحل فرایند پرستاری را برشمرد. 	<p>فرایند پرستاری در پرستاری روانی</p>	۴
<p>اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> انسان را تعریف و صفات و خصوصیات آن از دیدگاه مختلف را 	<p>انسان ، نیازها و توانمندی های وی</p>	۵

		<p>شرح دهد.</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهمیت ارضای صحیح این نیازها را بیان کند. انگیزه و نیاز را تعریف کند. اولویت بندی نیازها را بر اساس نظریه مازلو بیان کند. - نقش هر کدام از نیازها در سلامت روان انسان را شرح دهد. - نقش روان پرستار در ارضای نیازهای بیماران بر حسب لزوم را شرح دهد. - توانمندی های انسانی را لیست نماید 		
<p>نمایش کلیپ استفاده از فلوجارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - خود را تعریف و ابعاد آن را توضیح دهد. - در مورد عزت نفس و راه های ارتقاء آن در سه سطر توضیح دهد. - خصوصیات افراد با احساس ارزشمندی پائین و بالا را توصیف کند. 	خود و مفهوم از خود	۶
<p>اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش فیلم</p>	<p>سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی</p>	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <p>علل ایجاد کننده استرس را توضیح دهد.</p> <ul style="list-style-type: none"> - آثار فیزیولوژیکی و روان شناختی استرس را شرح دهد. - مکانیزم های روانی را توضیح دهد. 	تنیدگی و سازگاری	۷

		<ul style="list-style-type: none"> - شیوه های کنار آمدن با استرس را بیان نماید. 		
امتحان میان ترم				۸
<ul style="list-style-type: none"> نمایش کلیپ استفاده از فلوچارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت 	<ul style="list-style-type: none"> سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو باید قادر باشد: بحران و مراحل آن را شرح دهد. - مراحل بحران را بیان کند. - روشهای مداخله در بحران را شرح دهد 	بحران	۹
<ul style="list-style-type: none"> اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت 	<ul style="list-style-type: none"> سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو باید قادر باشد: -ارتباط را تعریف نماید. - عناصر ارتباط را برشمرد. - اهداف ارتباط را باهم مقایسه نماید. - انواع مختلف ارتباط را از هم تشخیص دهد. - در ارتباط از شیوه های غیر کلامی مناسب استفاده نماید. 	ارتباط	۱۰
<ul style="list-style-type: none"> نمایش کلیپ استفاده از فلوچارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت 	<ul style="list-style-type: none"> سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی 	<ul style="list-style-type: none"> دانشجو باید قادر باشد: - تفاوت ارتباط و ارتباط درمانی را با ذکر مثال توضیح دهد. -عوامل موثر بر ارتباط درمانی را شرح دهد. - اهداف ارتباط درمانی را شناسایی کند. - مراحل مختلف ارتباط درمانی را برشمرد. - نقش و اهمیت ارتباط درمانی را 	ارتباط درمانی (۱)	۱۱

		در درمان بیماری های روانی شرح دهد.		
اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش فیلم	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	دانشجو باید قادر باشد: - تکنیک های ارتباط درمانی را در محاورات درمانی شناسایی نماید. - توانایی لازم برای برقراری ارتباط درمانی موثر با بیمار روانی را کسب کند. - از تکنیک های ارتباط درمانی متناسب جهت برقراری ارتباط با مددجویان دارای مشکلات روانی استفاده نماید.	ارتباط درمانی (۲)	۱۲
استفاده از فلوجارت اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	دانشجو باید قادر باشد: - روش های جمع آوری اطلاعات لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - شرایط لازم برای مصاحبه با بیمار روانی را شرح دهد. - نحوه تهیه شرح حال از بیمار -اصول معاینه وضعیت روانی (MSE) را شرح دهد. - آزمون های تشخیصی رایج در بخش روانپزشکی را بیان کند	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۱)	۱۳
اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	دانشجو باید قادر باشد: - انواع اختلالات تفکر را شناسایی کند. - هذیان و انواع آن را توضیح دهد.	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۲)	۱۴

		<ul style="list-style-type: none"> - احساس و ادراک و آشفته‌گی های مربوط به آن را شرح دهد. - هیجان و آشفته‌گی های آن را شرح دهد. - حافظه؛ آشفته‌گی های حافظه و عوامل موثر بر حافظه را توضیح دهد. - اختلالات هشیاری را توضیح دهد. 		
نمایش کلیپ استفاده از فلوجارت	پرسش و پاسخ بحث گروهی تمرین عملی در کلاس	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ارتباط متقابل فرایند پرستاری و "رفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی را در پنج سطر توضیح دهد. - از یک بیمار فرضی تاریخچه گرفته و پس از انجام آزمون وضعیت روانی، گزارشی در این زمینه تهیه نماید. 	نشانه شناسی در اختلالات روانی، گرفتن تاریخچه و آزمون وضعیت روانی (۳)	۱۵
اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> - دیدگاه های مختلف صاحب نظران روان شناسی در زمینه نقش مذهب الهی در سلامت روان را بیان کند. - تاثیر اعتقادات مذهبی در سلامت روانی را توضیح دهد. 	نقش مذهب الهی در پیشگیری و درمان اختلالات روانی	۱۶
اسلایدهای تهیه شده در نرم افزار پاورپوینت نمایش کلیپ	سخنرانی پرسش و پاسخ بحث گروهی	<p>دانشجو باید قادر باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> نظرات روانکاوی، رفتارگرایی و ارگانیسم در مورد علت ابتلا مددجویان به اختلالات روانی را با 	علل و عوامل موثر در ایجاد بیماریهای روانی	۱۷

		<p>هم مقایسه نماید.</p> <p>-فرضیه های روان نژند و روان تنی در زمینه سبب شناسی اختلالات روانی را شرح دهد.</p> <p>نظریه های مختلف روان شناختی مطرح در سبب شناسی اختلالات روانی را بیان کند</p> <p>- مراحل رشد روانی - جنسی را توضیح دهد.</p> <p>- مهارت لازم برای اتخاذ تدابیر پرستاری در زمینه اختلالات روانی را کسب کند.</p> <p>- عوامل زمینه ساز و آشکار کننده بیماریهای روانی را شرح دهد.</p> <p>-با توجه به علل ، استراتژی های مهم پیشگیری در سه سطح را لیست نماید.</p>	
--	--	--	--

ضمناً توجه فراگیران محترم را به نکات ذیل نیز جلب می نمایم:

- ۱- حضور و غیاب در کلاس بر اساس آئین نامه آموزشی دانشگاه اعمال خواهد شد و دانشجو و استاد ملزم به رعایت آن می باشند.
- ۲- تدریس این درس بر اساس منابع اعلام شده و شرکت دانشجو به صورت فعال در روند تدریس الزامی بوده و دانشجو بایستی قبل از هر جلسه تدریس مباحث اعلام شده را مطالعه نموده و در کلاس حضور یابد.
- ۳- ارزشیابی مرحله ای مشتمل بر کوئیز ها که در مجموع دو نمره از بیست نمره را شامل می گردد و آزمون میان ترم مشتمل بر چهار نمره از بیست نمره و ارزشیابی پایانی بر اساس برنامه امتحانی تعیین شده که به صورت آزمون کتبی انجام خواهد پذیرفت. سوالات مورد استفاده به صورت چند گزینه ای ، جور کردنی ، صحیح و غلط ، تشریحی خواهد بود ، در مجموع چهارده نمره از بیست نمره را شامل می گردد.

پیروز و موفق باشید